

Inhoudsopgave

Thema 1 – Nederland en Nederlanders	7
Les 1 – Het land	8
Les 2 – Feestdagen	17
Woordenlijst	25
 Thema 2 – Samen leven	 28
Les 1 – Omgaan met elkaar	29
Les 2 – Normen en waarden	34
Les 3 – Sociale contacten	40
Woordenlijst	47
 Thema 3 – Wonen en leven	 51
Les 1 – Wonen in Nederland	52
Les 2 – Gas, water, elektriciteit, tv en internet	61
Les 3 – Verzekeringen	70
Les 4 – De leefomgeving	75
Woordenlijst	82
 Thema 4 – Gezondheid en zorg	 90
Les 1 – Mijn gezondheid	91
Les 2 – Basishulp	94
Les 3 – Bijzondere hulp	104
Les 4 – Zorgverzekering en zorgwetten	114
Woordenlijst	122
 Thema 5 – Onderwijs en opvoeding	 129
Les 1 – Zorgen voor je kind	130
Les 2 – De kinderopvang en de speelzaal	134
Les 3 – Het onderwijs	139
Les 4 – Schoolkosten en studiefinanciering	147
Woordenlijst	153
 Thema 6 – Werk en inkomen	 158
Les 1 – Werk zoeken	159
Les 2 – Een arbeidsorganisatie	169
Les 3 – Discriminatie	175
Les 4 – Een eigen bedrijf	177
Woordenlijst	182

Thema 7 – Instanties	189
Les 1 – De gemeente	190
Les 2 – Belasting en toeslagen	198
Les 3 – De politie	203
Les 4 – Juridische en sociale hulp	206
Woordenlijst	212

Thema 8 – Geschiedenis van Nederland	217
Les 1 – Het Nederland van vroeger	218
Les 2 – De Wereldoorlogen	220
Les 3 – Na de Tweede Wereldoorlog	223
Woordenlijst	226

Thema 9 – Wetten en bestuur	229
Les 1 – Het bestuur van Nederland	230
Les 2 – Nederlandse wetten en regels	241
Les 3 – Rechten en machten	245
Woordenlijst	250

Thema 1

Nederland en Nederlanders

Les 1 Het land

1 Spreken

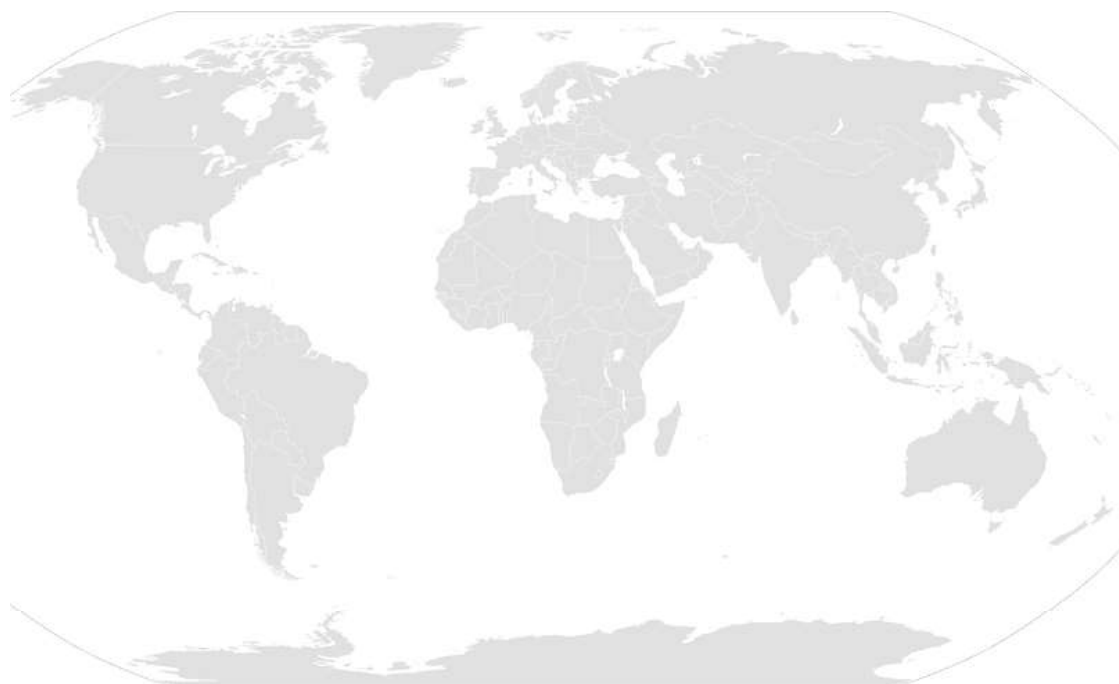
Praat samen.

1. Wat zie je op de foto op de vorige bladzijde?
2. Wat weet je nog meer over Nederland?
3. Wat vind je van Nederland?
Vind je het groot, klein, warm, koud, mooi, leuk of niet zo leuk?

2 Spreken

Praat samen.

1. Kijk naar de kaart van de wereld. Waar is jouw land? Zet een X op de kaart.
2. Waar is Nederland? Zet een X op de kaart.
3. Waar komen de andere cursisten in de groep vandaan? Zet een X op de kaart.

3 Schrijven

a. Lees de tekst.

Provincies

Nederland bestaat uit twaalf delen. Kijk naar de kaart hieronder. Je ziet zwarte lijnen rond alle delen. Elk deel is een **provincie**. Er zijn dus twaalf provincies: Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland.

b. Maak de vragen.

1. Waar woon jij? Zet een *x* op de kaart.
2. Schrijf de namen van de provincies op de kaart.

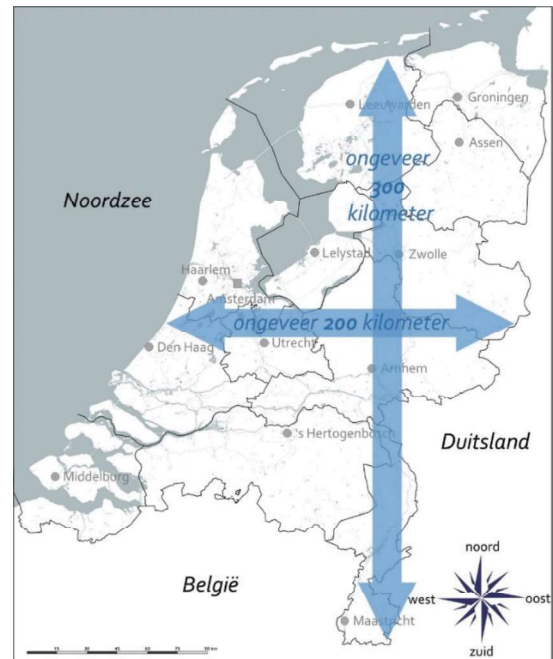
4 Lezen

a. Lees de tekst.

Nederland is een klein land

De oppervlakte van Nederland is 40.000 km². De afstand van het noorden naar het zuiden is 300 kilometer. Met de auto is het bijna vier uur rijden. Van het oosten naar het westen is het ongeveer 200 kilometer. Dat is meer dan twee uur rijden met de auto.

Amsterdam is de **hoofdstad** van het land. Bij het noorden en westen ligt zee: de Noordzee. Ten oosten van Nederland ligt Duitsland. Ten zuiden van Nederland ligt België.

b. Schrijf een antwoord op de vraag.

1. De oppervlakte van Nederland is 40.000km². Hoe groot is jouw land?

2. De hoofdstad van Nederland is Amsterdam. Wat is de hoofdstad van jouw land?

3. Isa woont in Utrecht. Ze gaat met de auto naar Den Haag. Hoelang moet ze rijden?

4. Freek woont in Groningen. Hij wil met de auto naar Antwerpen in België. Hoelang moet hij rijden?

5. Isa wil familie ophalen op Schiphol in Amsterdam. Ze komt uit Utrecht. Hoelang moet ze rijden?

Als je het niet weet, dan kun je het opzoeken via Google! Of typ de naam van jouw land in op de website wikipedia.nl.

Wil je een route opzoeken? Gebruik dan Google Maps.

5 Lezen

a. Lees de tekst.

Mensen in Nederland

In 2020 wonen er meer dan zeventien miljoen mensen in Nederland. Veel mensen wonen in het westen: in de Randstad. Daar is veel werk. De Randstad is **dichtbevolkt**. Het is daar druk.

b. Schrijf een antwoord op de vraag.

1. In Nederland wonen meer dan 17.000.000 mensen.
Hoeveel mensen wonen er in jouw land?

2. Hoe heet het gebied tussen Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht?

3. Wat vind jij? Wonen er veel mensen in Nederland?

6 Lezen

a. Lees de tekst.

Natuur en water in Nederland

In de provincie Gelderland ligt een groot natuurgebied: de **Veluwe**. Er zijn delen met zand en delen met bos. Er leven hier veel dieren.

Er is veel water in Nederland. Ten westen van Nederland ligt de Noordzee. In het noorden ligt de **Waddenzee**. In de Waddenzee liggen de Waddeneilanden.

De provincie Zeeland bestaat uit eilanden. In Nederland zijn drie grote rivieren: de Maas, de Rijn en de Waal.

Het stuk 'neder' van 'Nederland' betekent 'laag'. Nederland is een laag land. Er zijn geen bergen. Er zijn wel **duinen** en **dijken**. Duinen en dijken beschermen het land tegen het water van de zee en van de rivieren.

b. Schrijf een antwoord op de vraag.

1. Is er in jouw land veel water? Is er een zee of zijn er rivieren?

2. Schrijf het goede woord bij het plaatje.

3. Wat is gemaakt door de natuur?

- ☐ duinen
- ☐ dijken

4. Wat is gemaakt door mensen?

- ☐ duinen
- ☐ dijken

5. In welke provincies zijn duinen? Kies er drie.

☐ Drenthe	☐ Groningen	☐ Overijssel
☐ Flevoland	☐ Limburg	☐ Utrecht
☐ Friesland	☐ Noord-Brabant	☐ Zeeland
☐ Gelderland	☐ Noord-Holland	☐ Zuid-Holland

7 Spreken

Praat samen.

1. Wat zie je op de foto?

1

2

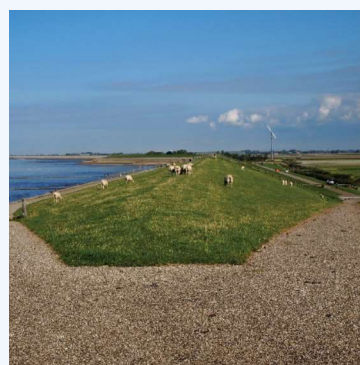
3

4

5

6

2. Waar is de foto gemaakt, denk je? Schrijf elk nummer in een in de kaart van Nederland bij Oefening 3.

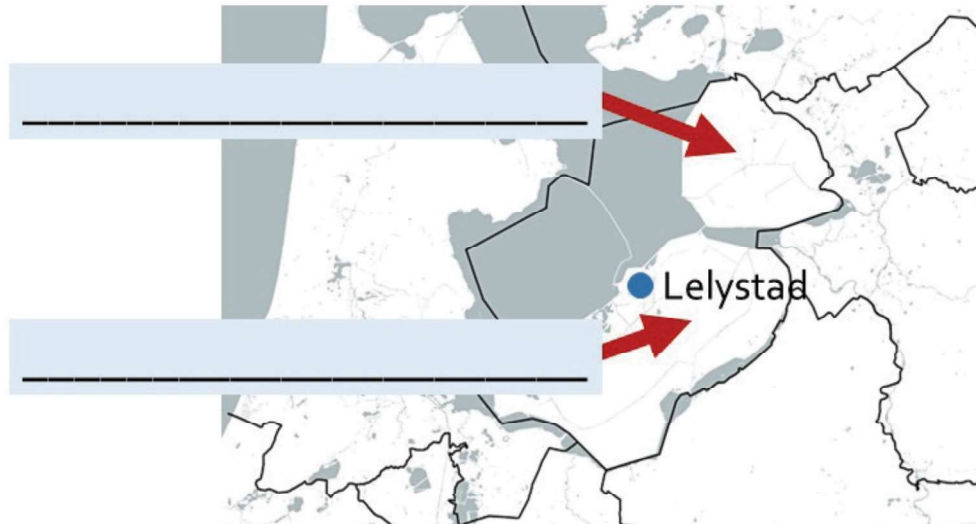
8 Lezen

a. Lees de tekst.

Polders

In Nederland zijn veel polders. Een polder is een stuk land waar vroeger water was. De provincie Flevoland is een jonge provincie. Vroeger was er zee. Tussen 1942 en 1968 werd er land gemaakt. Het nieuwe land heet **polder**. De stad Lelystad bestaat sinds 1967.

- b. Kijk naar de kaart. Flevoland bestaat uit de Noordoostpolder en de Flevopolder. Schrijf de namen van de polders op de goede plaats op de kaart.

9

Lezen

- a. Lees de tekst.

Werk in Nederland

De **economie** gaat over het geld dat in een land wordt verdiend door bedrijven. In de Randstad is veel werk. Veel bedrijven hebben een kantoor in de Randstad. Er staan vaak files op de snelwegen, want veel mensen gaan met de auto naar hun werk.

In Rotterdam is de grootste **haven** van Europa. De haven is belangrijk voor **transport**. Veel producten uit andere landen komen in de haven in Nederland. In de haven is ook **industrie**. In de industrie wordt bijvoorbeeld van aardolie benzine voor auto's gemaakt.

In Nederland zit ook aardgas in de grond. Nederland verkoopt aardgas aan andere landen.

In Nederland is ook veel **landbouw** en **veeteelt**. In de landbouw worden bijvoorbeeld groenten, fruit en aardappels geteeld. Veeteelt zijn dieren, zoals koeien, varkens en kippen, die leven bij boerderijen. Groenten en bloemen staan vaak in **kassen**, omdat het klimaat in Nederland niet zo goed is. In kassen is het warm genoeg.

De meeste mensen werken in de **dienstverlening**. Ze werken bijvoorbeeld in een winkel, bij een bank of in een ziekenhuis.

haven Rotterdam

b. Schrijf een antwoord op de vraag.

1. Is er in jouw land ook een haven?

2. Bij steden zijn veel kantoren. Landbouw, veeteelt en kassen zijn bij dorpen: dat heet het platteland.

Woon jij in een dorp of in een stad? Zijn er kantoren in jouw buurt of is er platteland?

3. In welke sector wil jij werken? Welk beroep lijkt je leuk?
